

КЛЕБА́НОВ Дмитро Львович (12(25). 07. 1907, Харків — 05. 06. 1987, там само) — композитор, диригент, мистецтвознавець, музично-громадський діяч, педагог. Професор (1960). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1967). Член СКУ (1932). Закін. Харків. муз.-драм. інститут (1926; кл. композиції [С. Богатирьова](#)). Від 1934 викладав у Харків. інституті мистецтв: від 1970 — завідувач кафедри композиції та інструментування, від 1973 — проф.-консультант. Голова Харків. організації СКУ (1948–49). Досліджував проблеми оркестрування у сучас. музиці, інструментування та формоутворення, класифікації видів поліфонії. Брав участь у створенні Держ. гімну УРСР (1947). Автор праці «Искусство инструментовки» (К., 1972). Серед учнів — [В. Бібик](#), [Б. Буєвський](#), [О. Гнатовська](#), [В. Губаренко](#), [В. Золотухін](#), [М. Кармінський](#), [С. Колобков](#), [В. Наливайко](#), [І. Польський](#), [В. Птушкін](#), [Н. Юхновська](#), [Б. Яровинський](#), [П. Яровинський](#).

Основні твори

опери – «Лелеченя» (1934), «Одним життям» (співавт., 1947, лібрето І. Муратова), «Василь Губанов» (1967, лібрето Р. Черкашина за кіносценарієм

«Комуніст» Є. Габриловича), «Червоні козаки» (1972, лібрето Ю. Клебанова), «Маївка» (1981, лібрето О. Чепалова); балети – «Лелеченя» (1937, лібрето М. Пінчевського), «Світлана» (1939, лібрето І. Жиги-Резницького); муз. комедії – «Паливода» (1927, п'єса О. Предславича), «Амурський гість» (1938, п'єса І. Муратова та О. Хадіна), «Останній бал» (1941, вірші В. Сосюри), «Мій гвардієць» (1942, лібрето М. Гуревича), «Мій хлопчик» (1947, п'єса З. Каца і М. Аваха), «За ваше здоров'я» (1951, п'єса І. Муратова; усі – співавт.), «Кохає..., не кохає» (1970, лібрето Л. Галкіна); для симф. оркестру – 9 симф. (1945–85), поема «На Заході бій» (1931), «Українське концертино» (1940), «Привітальна увертюра» (1946), «Українська сюїта» (1949), «Чотири прелюдії та фуги» (1975); концерти з оркестром – 2 для скрипки (1940, 1951), для домри (1953), для віолончелі (1973), для флейти, арфи, струн. і ударних інструментів (1974); для струн. оркестру – Парафраз на тему пісні «Думи мої, думи...» на сл. Т. Шевченка (1966), 2 сюїти (1971, 1975); для камер. ансамблю – 6 струн. квартетів (1925–68), Струн. квінтет (1953); Квартет для дерев'яних духових інструментів (1957); Варіації для фортепіано на тему пісні «Садок вишневий коло хати» на сл. Т. Шевченка (1964); для голосу і фортепіано – вокал. цикли на тексти Т. Шевченка, М. Рильського, Л. Костенко, І. Муратова, І. Крилова, О. Пушкіна, Р. Бернса, Г. Гайне, Х. Кампімеса; «Японські силуети» для сопрано, віолончелі і камер. оркестру на вірші япон. поетів (1986); камерні ансамблі; інструм. п'єси; хори, романси, пісні; музика до вистав і фільмів.

Рекомендована література

1. Черкашина М. Р. Дмитро Клебанов // УМ. 1968. № 3;
2. Золотовицька (Фрумїна) І. Л. Дмитро Клебанов. К., 1980;
3. Очеретовська Н. Л. Дмитро Львович Клебанов. Х., 2007.

[Н. Ю. Калачова](#)

Бібліографічний опис:

Клебанов Дмитро Львович / Н. Ю. Калачова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-7778>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).